

88

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

ION HOBANA

OAMENI ȘI STELE

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

ION HOBANA

OAMENI ȘI STELE

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

88

Dragi cititori,

Nueroși corespondenți ne informează că în localitățile lor nu vin regulat fasciculele colecției. Tirajul acesteia fiind constant explicația trebuie căutată în inegalitatea și difuzare în țară. Singura modalitate eficientă ca să remediați această defecțiune este să vă abonați la colecția noastră.

În felul acesta nu numai că vă veți asigura primirea regulată a broșurilor și veți înlătura descompletarea lor, dar ne veți ajuta și pe noi, dându-ne posibilitatea să constatăm mai exact interesul pe care-l trezește colecția în rindurile voastre pe regiuni, raioane și localități.

Tineri și tinere,

Scrieți-ne impresiile voastre despre lucrările care apar în colecție! Sinteți mulțumiți de încercarea noastră de a vă da povești cu o tematică tot mai variată? Ce lucrări v-au plăcut mai mult în ultimele luni?

Dacă sinteți mulțumiți de colecția noastră, răspândiți-o printre prietenii, colegii și tovarășii voștri de muncă!

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE ÎNAPOIAZĂ

Manuscrisele nedactilografiate
nu se iau în considerație

Coperta-desen: A. BUICULESCU

OAMENI ȘI STELE

I

Conferința de presă fusese lungă și cam monotonă. Surprinși de plecarea precipitată a „Albatrosului”, reporterii răsfoiseră în grabă vechile colecții de ziare în căutarea unor întrebări mai neobișnuite pentru interviul din după-amiaza aceleiași zile. E adevărat că entuziasmul confrăților lor din generația trecută le-ar fi putut oferi destule resurse. Cum avuseseră însă toți aceeași idee, întrebările semănau ca două picături de apă.

Un englez uscățiv, care-și scutura mereu cite un fir imaginar de praf de pe reverele hainei, se străduise să găsească ceva mai original :

— Cum veți face cu spălătul zilnic? Îmi închipui că rezervele de apă abia vă vor ajunge pentru alimentație...

— Domnul Harris poate să fie liniștit, răspunsese Matei Cincu. Dușul electromagnetic ne va ajuta să ne înfățișăm în chip civilizat marțienilor.

— Dușul electromagnetic ?...

— Exact. La un anumit număr de vibrații pe secundă, toate impuritățile dispar.

Și cum Harris părea neconvins, Virgil îi virîse sub nas mîinile sale strălucind de curățenie :

— Țasta e efectul dușului de dimineață. Mai tare ca orice săpun englezesc !...

Mustat mai mult din ochi de profesorul Stoia, Virgil se ținuse deoparte în timpul celui de-al doilea „incident” al conferinței de presă. În drum spre Viena însă răbufnise :

— Teribil imberbul, dom-le! Ce tupeu!... Aș putea să jur că se ocupă de „Colțul pescarului amator” și că l-au trimis pe el, ceilalți fiind în vacanță!...

„Imberbul”, un tânăr reporter al unui obscur ziar franțuzesc, se apucase să polemizeze cu Șerban Stoia în problema rachetelor fotonice. * Reluând argumente vechi de mai bine de douăzeci de ani, susținuse că „astfel de încercări sînt periculoase” și că „savanții ar face mai bine să se ocupe de perfecționarea rachetelor clasice”.

„Cataracta”, murmurase profesorul Stoia, potrivindu-și ochelarii. Și cum ziariștii voiau să afle cu orice preț semnificația acestui cuvînt, le spusese cu un suris ironic în colțul gurii:

— Acum o sută de ani, un confrate al stimatului meu oponent vizita Expoziția universală. Pe-atunci făceau mare vîlvă lămpile cu incandescență. Ei bine, știți ce-a scris jurnalistul? Vă redau textul cuvînt cu cuvînt — merită să fie memorat: „Este neapărat necesar să ne opunem dezvoltării invenției, care va fi primul izvor al multor neplăceri, ca, de pildă, cataracta; dimpotrivă, avem tot interesul să sprijinim singurul sistem de iluminat pus la punct, iluminatul cu gaz...”

Imberbul se făcuse nevăzut, în rîsetele celor din sală. Iar Moroianu, profitînd de această clipă de des-tindere, le strecurase colegilor care stăteau lîngă el, la masă:

— Ce-ar fi să ne repezim pînă la Viena? În seara asta e premiera spectacolului cibernetic ** american. Posturile lor de televiziune îl laudă grozav...

— Ai reținut bilete pentru „Transeuropean”? îl întrebase Matei, sceptic.

---

* În ajunul plecării „Albatrosului” spre Marte, avusese loc primul zbor experimental al unei rachete fotonice. Creatorul ei, academi-cianul I. V. Scerbakov, a fost distins cu medalia „Pentru progresul umanității” (N. A.).

** Spectacolul cibernetic de care e vorba în povestire este una dintre manifestările artei decadente occidentale, care, pentru a obține profituri, nu se dă înapoi să denatureze și să mistifice cuceririle științei și tehnicii. Sub aspectul ei științific, cibernetica este o ramură nouă a tehnicii care analizează legăturile dintre diferite discipline, ca electronica, biologia, matematica etc. (N. R.)

— Bilete?... Mă jignești! Direcția rachetodromului ține patru locuri la dispoziția „biruitorilor cosmosului“!

— Direcția sau... directoarea? intervenise Virgil.

— Ia lasă-te de prostii!

Dar, în spatele acestei supărări prea zgomotoase, se ghicea mulțumirea bărbatului căruia i se recunosc succesele sentimentale.

*
* * *

Pereții se întunecară treptat, vestind apropiata începere a spectacolului. Matei vedea dintr-o parte coama leonină și profilul energic al lui Moroianu. Inginerul stătea neclintit, privind drept înainte, spre cortina care nu se ridicase încă. Nu răspunse la o întrebare directă, și Matei îi atinse brațul ca să-l facă atent. Sub stofa moale, mușchii încordați tremurau.

— Grigore, ce-i cu tine?

Moroianu tresări:

— Cum?... A, nimic... Mă gândeam la ceva.

Stînjenit fără rost, Matei era gata să închege o discuție neutră. Îl salvă însă foșnetul greu al cortinei. Apoi uită și de Moroianu și de ceilalți. Rămase singur în fața spectacolului straniu de pe scenă.

Pe un schelet de oțel, atîrnau foi subțiri de aur, argint și platină. La început, această alcătuire metalică lucea nemișcată în lumina difuză a sălii. Deodată se aprinse un reflector undeva, în stînga. Trezite parcă de raza lui puternică, foile porniră să vibreze mărunț, lovindu-se una de alta, și întregul schelet se aplecă într-acolo cu un freamăt aspru...

Scena era împănată de reflectoare care se aprindeau și se stingeau fără nici o ordine aparentă. Iar în mijloc, sunîndu-și foile, scheletul dansa frenetic, încercînd zadarnic să-și potolească la un singur izvor setea de lumină.

— E un truc bine pus la punct, murmură Virgil. Celule fotoelectrice...

Era atît de ireal totul, încît Virgil simți nevoia să spună ceva ca să-și audă glasul:

— Interesant, nu?...

— Ce-i „interesant“? îl repezi Șerban Stoia ridicîndu-se de pe scaun. O aiureală!...

— Chiar așa, încuviință Matei. Asta ne trebuie nouă pentru relaxare?...

Moroianu nu încercă să se dezvinovățească pentru ideea lui nefericită. Poate nici nu auzise vorbele celorlalți. Cutremurându-se, cu chipul crispat, se ridică brusc și ieși din lojă. După un scurt moment de ezitare, colegii săi îi urmară pilda. În acea ultimă seară petrecută pe pământ, trebuiau să rămână împreună cu orice preț.

Moroianu îi aștepta la capătul culoarului, trăgând nervos dintr-o țigară cu miros de miere proaspătă. Șerban Stoia i-o luă dintre degete și o azvîrli în scrumiera prinsă în perete. Inginerul nu protestă. Avea însă o figură atît de acră, încît Virgil propuse fără să stea mult pe gînduri :

— Ce-ar fi să mergem în Prater?...

*
* * *

Căruciorul-rachetă porni să coboare pe panta mult înclinată a toboganului. Fața nemișcată a lacului artificial îi venea fulgerător în întîmpinare. Matei se cramponă de speteaza scaunului din față. Acum!... Oglinda verzuie se sparse în mii de cioburi. Continuînd să lunece pe șinele de metal, căruciorul despica straturile fluide cu botul său ascuțit. Prin pereții străvezii, pasagerii admirau evoluțiile grațioase ale peștilor tropicali. Așezați pe stîncile elastice de pe fund, îndrăgostiții le făceau semne prietenești, surîzînd în spatele măștilor globulare. Mai departe, într-un colț rezervat lor, copiii se jucau de-a prinselea, încălecați pe mici velomotoare subacvatice...

Înainte de a intra în barul automat, Șerban Stoia privi peste umăr lacul în care se scunfunda un alt cărucior-rachetă.

— De fiecare dată mi se taie răsufierea, mărturisii el. O fi semn de bătrînețe...

Virgil protestă :

— Da' de unde! Aș vrea să am eu o inimă că a dumitale! Ceas, nu alta!...

Moroianu le aruncă o privire plictisită și intră în bar. Cînd îl ajunseră din urmă se așezase deja la o masă cubică în mijlocul căreia lucea claviatura distribuitorului automat.

— Ce bem? întrebă Matei.

— Am auzit că s-a lansat un nou suc-cocktail: căpșuni, ananas și lapte de cocos, spuse Virgil.

— Te rog să mă slăbești cu dulcegeriile tale! se burzului Moroianu. În seara asta vreau un pahar de „propergol“.

Și, o dată cu ultimul cuvânt, apăsă furios pe una din clape. Trapa se deschise și un flacon de materie plastică își făcu apariția pe masă. Alcoolul dinăuntru avea o splendidă nuanță violetă.

— Un singur pahar, Grigore, spuse încet Șerban Stoia. Mîine noapte pornim.

II

Astronava stătea culcată pe rampa de lansare ca un monstru adormit sub pîlpîirile îndepărtate ale stelilor. Trupul ei zvelt, îmbinare de linii prelungi și rotunjite, lăsa să se ghicească forța uriașă ascunsă în măruntaiele de metal.

Matei era pătruns de un sentiment încercat și altădată, pe care — dacă n-ar fi fost teama de ironiile tovarășilor săi — l-ar fi mărturisit mîngîind ușor, cu vîrfurile degetelor, carcasa lucitoare. Se stăpîni însă și urcă încet scărița mobilă, îmbrățișînd cu o ultimă privire cerul opalin, clădirile cosmodromului, rachetele poștale și de pasageri... Într-o străfulgerare înțelese că părăsea toate aceste lucruri și altele încă mai apropiate pentru multă vreme — poate pentru totdeauna. Trăise pînă atunci mirajul neîntrerupt al mării plecări. Probele din ce în ce mai grele la care fuseseră supuși, miile de pagini acoperite cu scheme, formule și ecuații — totul se topea în imaginea „Albatrosului“ țîșnind spre cer ca într-o erupție de flăcări portocalii. Și acum, cînd clipa despărțirii sosise, ochii săi îi întîrziiau asupra frumuseților peste care lunecaseră cu indiferență...

Megafoanele își lansară din nou chemarea imperioasă: „Părăsiți împrejurimile rampei de lansare! Ultimul electrocar se retrage peste 5 minute!“ Vrînd parcă să dea mai multă greutate cuvintelor, fasciculele

de lumină ale reflectoarelor încetară să mai măture terenul, concentrându-se asupra grupului dominat de statura înaltă a lui Moroianu. Erau acolo reporteri care nu se îndurau să-și părăsească „prada“, admiratoare cu brațele încărcate de flori...

Inginerul zîmbi încă o dată în fața obiectivelor aparatelor de televiziune, se smulse din cercul celor care încercau să mai obțină un autograf și se îndreptă grăbit spre scară. Ajunsesese aproape de ultima treaptă, cînd piciorul îi alunecă. Matei îi prinse de umăr, cu gînd să-l ajute, dar inginerul îi dădu mîna la o parte și intră în cabină fără să scoată nici o vorbă.

Pricina supărării nu-i era necunoscută lui Matei. Cu toată ora tîrzie fixată pentru decolare — aproape de miezul nopții — sute de oameni veniseră să-i conducă. Dar Moroianu se arătase nemulțumit:

— Acum cîteva ceasuri ar fi fost mii...

— Ai dreptate, spusese calm Șerban Stoia. Numai că atunci n-am fi putut folosi adausul de viteză al mișcării Pămîntului în jurul axei sale...

— Și trei sute m/sec nu-ș chiar de lepădat, adăugase Matei.

— Asta o știu din școala elementară! aruncase Moroianu, jignit.

...Matei ridică din umeri: „O să-i treacă... Avem desul timp pentru asta...“ și se pregăti să intre, la rîndul său, în cabină.

De departe, din adîncul mării de aur a holdelor coapte, veni o adiere abia simțită. Matei o sorbi ca pe un ultim mesaj al bătrinei planete și păși peste prag, încercînd să-și oprească tremurul buzelor.

Ușile se închiseseră ermetic, rupînd brutal contactul direct cu lumea din afară. Într-o liniște nefirească, astronauții începură să se pregătească de pornire. Ajutîndu-se unul pe altul, își înfășurară în jurul trupului bandajul pentru micșorarea efectului accelerației. Era o panglică lată de crilon, un material plastic care devenea din ce în ce mai rezistent pe măsură ce creștea tensiunea exercitată asupra lui, repartizînd-o în chip egal pe toată suprafața elastică.

În sfîrșit, punîndu-și căștile radiofonice și laringofoanele, se întinseră pe fotoliile-pat. Deasupra ușii se aprinse un bec roșu. În căști se auzi o voce înăbușită

de emoție: „Atențiune! Cuplez motorul!” La postul de pilotaj, Virgil Negrea apăsă pe butonul cu inscripția „Pilotul automat” și se lăsă pe spate, închizînd ochii.

Într-una din încăperile cosmodromului, un om urmărea secundarul uriaș al ceasului prins în perete. Mina lui se apropie de o manetă, șovăi o frîntură de secundă și o împinse, cu o mișcare bruscă, spre triunghiul fosforescent al „pornirii”.

Motoarele „Albatrosului” tușiră o dată scurt, apoi văzduhul se umplu de un vaier adînc, cutremurător. Patru coloane de fum susțineau parcă aparatul care urca spre zenit. Vaierul creștu tot mai înalt și mai subțire, întîrziînd o clipă la granița ultrasonică, apoi se stîNSE.

*
* * *

Înfășurat în bandaj, Matei era neputincios ca o cri-salidă închisă în temnița ei de mătase. Brațele, picioarele, corpul întreg îi gemea sub povara crescîndă a accelerației. Fiecare inspirație îi cerea un efort dureros.

Cadranele de deasupra lui pluteau într-un vâl tulbure de ceață. Își spuse, întîii, că e fumul unui incendiu care mocnește în pîntecul astronavei. Vru să strige, dar nici un sunet nu-i ieșea din gura larg deschisă. Nu era în stare nici să-și miște ochii în orbite.

Își pierduse aproape cunoștința, cînd vibrația uriașului proiectil își schimbă ritmul, și strivitoarea presiune începu să se micșoreze. Peste cîteva minute, motorul tăcu. Încă amețit, Matei auzi vocea pilotului:

— Tovarășe Stoia!

— ...

— Tovarășe Stoia! Professore! De ce nu răspunzi?

Șerban Stoia rîse încet — un rîs fără vlagă, ca un ecou depărtat:

— Te-ai speriat, Virgil? Abia m-am dezmeticit...

— Cum te simți? Să viu la dumneata?

— Nu, nu! Ai destulă bătaie de cap cu „roboșii” dumitale. Grigore și Matei sînt mai aproape...

— Dar tac amîndoi!...

Matei izbuti să sfărîme cercul de gheață care-i strînsese gîtlejul.

— Astronomul e la post, spuse el. Să vedem ce-i cu Grigore.

Virgil răsuflă ușurat :

— Dacă ți-ai revenit și tu, nu mă mai tem pentru Grigore. Adu-ți aminte ce șanșos era la „zidul curajului” * !...

Pe pământ, în timpul probelor speciale, Moroianu se arătase a fi cel mai rezistent la creșterea bruscă a vitezei. Natura îl înzestrase, de altfel, cu un corp de atlet și cu o sănătate de fier.

Acum zăcea nemișcat. Fruntea îi era acoperită de broboane mari de sudoare și fața îi încremenise într-o expresie de negrăită spaimă. Matei crezu o clipă că Moroianu a murit. Neavînd la îndemînă un obiect tăios, alergă la postul de pilotaj și smulse un bisturiu din trusa medicală. Întorcîndu-se lîngă trupul inert, tăie cu mișcări febrile crusta elastică de crilon și-și lipi urechea de pieptul inginerului. Inima bătea — abia auzit — ca pîlpîitul aripilor unui fluture, dar bătea !...

III

Pe la mijlocul secolului trecut, unii își închipuiau navele cosmice ca pe un soi de labirinturi înșesate cu ecrane, lămpi, cadrane, butoane și manete multiforme și multicolore. Văpaia timpului i-a mistuit de mult pe acești visători, demni de tot respectul nostru. Dar dacă ar fi să renască din propria lor cenușă, ar privi desigur cu multă uimire astronavele noastre, a căror principală caracteristică este simplitatea.

„Albatrosul” nu făcea excepție de la această regulă generală. (Unii dintre cititori l-au văzut, poate, expus

---

* În epoca în care se petrece acțiunea acestei povestiri nu se foloseau încă fuzele de antrenament. Printre metodele rudimentare cu ajutorul cărora viitorii astronauți erau obișnuiți cu accelerația se număra și așa-zisul „zid al curajului”.

Închipuiți-vă un cilindru uriaș pe al cărui perete interior se rotește o motocicletă. Forța centrifugă menține motocicleta pe perete și creează o suprasarcină ajungînd pînă la 4 g. Deci, timp de cîteva minute, greutatea motociclistului crește pînă la 200-250 kg. După cum se știe, la decolarea și aterizarea unei astronave se produce un fenomen asemănător, datorită accelerației (N. A.).

la Muzeul astronomic din București.) La postul de pilotaj se aflau panoul comenzilor automate și al instrumentelor de calcul, ecranul radarului... și cam atât. Rolul pilotului era mai mult de a supraveghea bunul mers al aparatelor. Măiestria lui avea să se arate mai târziu, în timpul operațiilor complicate ale „amartizării”, când aprecierea complexului de factori interni și externi nu putea fi lăsată doar pe seama creierului electronic.

Cu toate acestea, nici pilotul și nici ceilalți membri ai expediției nu-și omorau zilele într-un „dolce far niente”. Spațiul restrâns neîngăduind imbarcarea tuturor specialiștilor necesari, echipajul fusese nevoit să-și însușească într-un timp record cunoștințe care ar fi necesitat ani de studiu. În chip firesc, învățătura continua și pe astronavă. Matei, de pildă, candidat în științe astronomice, își completa cunoștințele de botanică — în special despre flora polară și cea din pustii, care se dezvoltă în condiții oarecum asemănătoare celor de pe Marte. Înainte de a deveni specialist în comunicații fără fir, Moroianu urmase medicina. În virtutea acestui fapt i se încredințase sarcina de a supraveghea starea sănătății colegilor săi. Iar profesorul Șerban Stoia, o somitate în domeniul construcției de aer și astronave, își umpluse rafturile dulapului din perete cu tratate de mineralogie, asupra cărora stătea aplecat zile întregi.

Necesitățile imperioase ale viețuirii în comun ceruseră și altfel de specializare. Înainte de a părăsi Pământul, hotărâseră că mesele zilnice vor fi pregătite de fiecare, prin rotație. Urmaseră chiar un curs rapid și sumar de artă culinară. Dar orice artă presupune măcar și o fărîmă de talent, și eșecurile tovarășilor săi îl convinseseră pe Matei să-și asume funcția de bucătar unic.

Alimentele — mai bine zis un anumit fel de alimente — nu lipseau. În magazinele astronavei se aflau conserve, iradiate cu raze gama ca să-și păstreze timp îndelungat calitățile nutritive. Erau acolo grămezi de cutii pline cu tablete vitaminate, proteină sintetică și concentrate ale diferitelor substanțe necesare organismului. Iar bucătarul unic se străduia să alcătuiască meniuri cât mai variate, cu toate că sortimentul redus

de materii prime nu-i prea îngăduia să-și dea frâu liber fanteziei...

Începuseră să se obișnuiască cu monotonia vieții sedentare, din care îi smulse o întâmplare tragică. Dar să nu anticipăm.

* * *

„Șah!” — rosti Matei cu o voce nesigură, speriat parcă de perspectiva neașteptată a victoriei. Și cum era înzestrat cu o bună doză de autoironie, se asemui celui amator de șah din Vasiuki, căruia nu-i venea să creadă că l-a învins pe „marele maestru” Ostap Bender*.

Moroianu așteptase mutarea cu ochii așintii în gol, gândindu-se la cine știe ce lucruri care n-aveau nici o legătură cu partida de șah. Pe fața lui mare, acoperită până sub ochi de barba nerasă de o săptămână, nu se puteau citi decât oboseală și indiferență. Privindu-l mai stăruitor, Matei băgă de seamă că părul inginerului, frumosul lui păr negru, lucind odinioară ca un coif de cărbune, începuse să-și piardă reflexele, căpătând o nuanță ternă, cenușie.

„Șah!” — repetă Matei, ridicând glasul. Moroianu tresări și își înloarse privirea asupra tablei cu pătrățele bicolore, pe care piesele erau prinse ca niște gize în insectar. Nu-i trebui mult să înțeleagă că matul era inevitabil. Strânse fără vlagă mâna lui Matei și începu să desfiacă centura de xilen care-l ținea legat de fotoliu. Apoi visli prin aer spre ușă. Când o deschise cu o mică smucitură, o revistă cu coperta viu colorată ieși din buzunarul larg al combinezonului său albastru. Nu mai auzi strigătul lui Matei, și ușa masivă pocni scurt în urma lui.

Revista oscila nehotărâtă deasupra podelei. Privind-o, Matei se gândea fără entuziasm la victoria lui. I se părea că înfrîngerea lui Moroianu — prima înfrîngere de când jucau împreună — are o semnificație ciudată și îngrijorătoare.

Grigore Moroianu urcase vertiginos treptele consacrării oficiale, cucerind într-un an titlul de maestruru. Lăudându-i tenacitatea și prudența, specialiștii îi pro-

* Eroul romanului „12 scaune” de I. III și E. Petrov (N. R.).

nosticau un viitor strălucit. Un gazetar entuziast scrisese chiar că dacă marțienii joacă șah („și niște ființe inteligente trebuie să joace șah, indiferent de originea lor planetară“), atunci pămîntenii vor fi reprezentați cu cinste.

Fără să aibă cunoștințele teoretice și forța de joc, Matei îi ținușe adesea piept în orele libere ale programului de pregătire astronomică. Izbulise să-i smulgă două, trei remize și ar fi fost fericit dacă malițiosul de Virgil Negrea n-ar fi susținut că Moroianu îi dăruise aceste mici satisfacții ca să nu-i taie cheful. „Doar tu ai să-i fii singurul partener pînă s-o întîlni cu marțienii...“ — spunea Virgil, făcîndu-i cu ochiul lui Șerban Stoia.

Pe aeronavă, lucrurile se schimbaseră într-un mod surprinzător. Moroianu cîștiga duelul deschiderilor, datorită aceluia reflex pe care-l dă cunoașterea temeinică a tuturor variantelor principale, se pierdea în jocul de mijloc și era silit să se întrebuițeze serios ca să termine la egalitate. Iar acum...

Matei se uită la ceasul prins în perete și se ridică. Venise vremea să-l înlocuiască pe Virgil Negrea la postul de comandă. Se opri o clipă asupra revistei căzute din buzunarul lui Moroianu. Era un număr vechi închinat astronauticii. Plutea leneș, desfăcută la mijloc — pesemne acolo unde foile fuseseră cercetate mai mult. Matei o luă cu gîndul de a o înapoia inginerului și nu se putu stăpîni să nu citească un pasaj subliniat cu roșu : „...o astfel de navigație, în domenii atît de deosebite de cele hărăzite existenței noastre normale, ar constitui o înstrăinare atît de nemăsurată, încît putem să ne întrebăm dacă moralul și rațiunea celor angajați într-o asemenea aventură nu s-ar prăbuși într-un abis de spaimă și de amărăciune“...

IV

— „... un abis de spaimă și amărăciune...“, murmură Șerban Stoia, pe gînduri. Oare s-a prăbușit Moroianu? Sau se află la marginea prăpăstiei?...

Virgil interveni cu brutalitate :

— Să lăsăm filozofiile pentru altă dată!... Acum trebuie luate măsuri grabnice — altfel va fi prea târziu!

Tăcură, înfiorați, amintindu-și lucruri cărora nu le dăduseră destulă importanță. Căci purtarea lui Moroianu ar fi trebuit să-i neliniștească mai de mult.

După cum se știe, echipajul „Albatrosului” era alcătuit din voluntari, socotiți drept cei mai buni din zecile de oameni care ceruseră să plece în prima expediție românească pe Marte. Ar fi fost deci de așteptat ca fiecare să pună întreaga lui emoție în slujba reușitei expediției. Dar Moroianu — specialist în comunicații fără fir — își îndeplinea obligațiile în silă, căutând să termine cât mai repede și să se refugieze în cabina lui, unde se trîntea pe pat, cu fața la perete și stătea ore întregi într-o ciudată amorțire.

Profesorul Stoia căută o explicație :

— Poate că suportă mai greu ca noi căderea liberă.

Lipsa gravitației îi afecta în bună măsură, cu tot antrenamentul dinaintea mării plecări. E adevărat că zburaseră de câteva ori la mare înălțime, pe o traiectorie parabolică astfel calculată încît forța de inerție să contrabalanseze forța gravitației. Dar între aceste ședințe, care durau cinci-șase secunde, și săptămînile petrecute pe aeronavă era o deosebire uriașă. În primele zile, de pildă, astronauții își pierduseră capacitatea de orientare în spațiu. „Sus” și „jos” deveniseră două noțiuni fără corespondență în realitate. Agitînd inestetic și inutil brațele și picioarele, trăiau senzațiile pe care le mai încerci doar în vis cînd plutești deasupra acoperișurilor în chip de om-pasăre. Iar somnul le era tulburat de coșmaruri pururi necunoscute celor ce se mulțumesc să urmărească în ziare pasionantele asalturi către limitele sistemului nostru solar.

Toate acestea se petrecuseră însă mai de mult. Nu era de crezut că Moroianu — cel mai rezistent în timpul antrenamentelor de pe Pămînt — rămăsese acum singurul stăpînit încă de urmările șocului psihofizic al catapultării în spațiul interplanetar. Și totuși...

— Nu-i exclus să ai dreptate, spuse Virgil.

Și chiar a doua zi, inventivul pilot ceru introducerea în programul zilnic a unor exerciții născocite cu scopul de a grăbi adaptarea la lipsa de gravitație.

Erau, de fapt, primele jocuri astronautice — chiar dacă modelul lor terestru putea fi ușor recunoscut.

Cu toate că mișcările suplimentare duceau la creșterea consumului de oxigen — și oxigenul trebuia drămuț cu cea mai mare zgîrcenie —, profesorul Stoia, conducătorul expediției, se declară de acord cu începerea neîntârziată a exercițiilor.

Primul era un fel de înot aerian. Astronauții se așezau pe rînd la un capăt al cabinei și porneau să vîslească cu brațele prin aer, plutind spre capătul opus. Suplul și energicul Virgil trecea mai totdeauna „linia de sosire” înaintea celorlalți.

Al doilea joc — un fel de luptă liberă — cerea și el mai multă îndemînare decît forță. Combatanții se străduiau să-l facă pe adversar să atingă unul din pereții cabinei, ceea ce echivala cu „căzutul” terestru. Revelația turneului perpetuu o constitui Șerban Stoia, care-și mai aducea aminte de isprăvile copilăriei petrecute într-un sat de pe malul Oltului. „Orășenii” trebuiseră să se încline nu o dată în fața lui.

Din păcate, însă, exercițiile nu avură nici un efect asupra lui Moroianu. După cîteva încercări făcute fără tragere de inimă, inginerul se burzuluiise: „Ați dat în mintea copiilor”. Și refuzase categoric să mai ia parte la întreceri, însingurîndu-se mai vădit ca pînă atunci.

Hotărîră că inginerul trebuie antrenat în activități care să-l smulgă din plasa gîndurilor întunecate.

A doua zi, Matei declară că va fi nevoit să se dedice mai mult studiului fenomenelor cerești. „Aparatele semnaleză o intensificare a bombardamentului cu raze cosmice și schimbări în compoziția spectrului astrelor din constelația Lebedei” — spuse el grav. Și, în concluzie, îl rugă pe Moroianu să-l înlocuiască la îngrijirea instalației hidroponice.

Mormăind ceva despre zădărnicierea eforturilor, inginerul nu putu totuși să refuze. Începu să se trezească înaintea tuturor ca să controleze bacurile în care legumele creșteau cu repeziciune, hrănite din belșug cu săruri minerale și favorizate de căldura și lumina becurilor speciale. „O să-l scoatem din abisul de spaimă și amărăciune cu o funie împletită din tulpini de fasole, vinete și pătlăgele roșii” — exclamă

Virgil cu un gest teatral și, condamnându-i neseriozitatea, ceilalți nu se puteau împiedica să suridă.

După câteva zile, profesorul se plînsese că-l dor ochii.

— Nici nu-i de mirare, pufni Moroianu. Dacă stai toată ziua cu nasul în cărți!...

— Ai fi vrînd să stea cu nasul în pernă, ca tine! ripostă ironic Virgil.

Ar mai fi spus și altele, dar Matei îl opri cu un semn. Moroianu trebuia cruțat chiar dacă observația lui era cu totul nedreaptă.

Ca să-și îndeplinească planul de studiu, profesorul îl rugă pe Virgil să-i citească măcar un ceas, două pe zi pînă ce i s-or însănătoși ochii. Virgil se afla însă într-o perioadă de verificare a aparatelor și motoarelor, așa că lectura căzu tot în sarcina lui Moroianu. Acesta încercă să opună rezistență, dar era cel mai puțin ocupat și pînă la urmă închină steagul.

Între timp, „Albatrosul” își continua drumul spre Marte. Pe marea hartă planetară fluorescentă, punctul luminos care indica poziția astronavei se deplasa imperceptibil, urmînd făgașul însemnat cu roșu aprins. Și timpul trecea chinuitor de încet. Prin hublourile de borazon, mai dur decît diamantul și transparent pînă la a da senzația de inexistență, constelațiile scînteiau nemișcate, ca o profuziune de pietre scumpe ținute pe perna de catifea neagră a bijutierului. Albastrul înșelător al oceanului atmosferic dispăruse. De jur împrejur stăpînea întunericul dens, apăsător, palpabil — un ocean și acesta, dar un ocean în ale cărui ape insulele se află risipite pînă la depărtări pe care mintea nu le poate cuprinde.

Prăbușirea îndelungată în genunile cosmice generase o stare de neliniște perpetuă, pe care medicii aveau s-o boteze mai tîrziu „psihoză” a infinitului. Încercînd să și-o explice, Șerban Stoia spuse într-o zi în timpul cinei:

— Sîntem obișnuiți cu dimensiuni pe care să le putem tălmăci în cifre. Trăim un adevărat miraj al cifrelor. În definitiv, parcă putem să intuim distanța pînă la... hai să zicem pînă la Sirius? Nouă ani — lumină! Optzeci și trei de mii de miliarde de kilometri.

Profesorul își ridică brațele în semn de neputință.

— Cu infinitul e altceva. În fața lui, mirajul cifrelor se desiramă.

Nimeni nu se grăbea să rupă tăcerea care se așternuse în urma ultimelor cuvinte. Moroianu mesteca în silă o tabletă de proteină sintetică, încrîncenîndu-se ca în fața unei primejdii de moarte. Matei medita cu ochii în tavan. Numai Virgil Negrea încetă să mai soarbă ciocolata fierbinte din sticle cu gîtul lung și îngust.

— Eu cred că n-o să fie totdeauna așa, spuse el încet, urmărind firul unui gînd. Sîntem încă prea legați de pămînt, de dimensiunile lui modeste. Cum să înțelegem infinitul Universului cînd cele mai lungi călătorii terestre se sfîrșesc astăzi după cîteva ceasuri?... Abia urmașii noștri îl vor înțelege! Ani, zeci de ani vor străbate spațiul cosmic în drum spre o stea care — v-duceți aminte?

„Poate de mult s-a stins în drum,
În depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre“.

Zeci de ani, timpul se va scurge încet și monoton ca un fluviu de smoală. Iar astronautilor li se va părea ca și nouă — și mai mult decît nouă — că totul e neclintit în jur, că ei înșiși au încremenit pe vecie într-un punct eliberat de tirania binefăcătoare a legilor Universului... Oamenii aceia vor înțelege mai bine decît noi infinitul!

Căldura cu care vorbea de obicei ironicul Virgil îi cucerise pe Șerban Stoia și pe Matei. Doar Moroianu mormăi posomorît:

— Prostii!... Ne-am îngropat de vii în sicriul ăsta de metal. Și pieirea-i aproape, foarte aproape! E destul să se defecteze radarul!...

V

De cînd fusese descoperită substanța care reflectă razele cosmice, expedițiile interplanetare mai aveau de înfruntat o singură primejdie: meteoriții. Creatorul „Albatrosului“, profesorul Șerban Stoia, căutase multă

vreme o armură de nepătruns și se oprise la un aliaj de cadmiu și beriliu, topit în vid și turnat într-o atmosferă de gaz inert (argonul). Dispuns în straturi succesive, acest aliaj avea să reziste grindinei particulelor mărunte. În ceea ce privește particulele mari, profesorul și colectivul său de cercetători aleseseră soluția cea mai simplă: trupul astronavei era împănăt cu antene de radar, care de la o foarte mare depărtare semnalau creierului electronic apropierea lor și determinau astfel o ușoară abatere din drum pentru a le evita. La încercările făcute pe Pământ, mecanismele funcționaseră fără greș. În inimile astronautilor stăruia însă un fior de nesiguranță acum, înaintea verificării hotărâtoare: aparatele de detecție anunțaseră iminenta întâlnire cu un roi de meteoriți. Și cum dimensiunile lui nu îngăduiau să poată fi ocolit în întregime, „Albatrosul” avea să execute un dans cu figuri complicate printre particulele mari, expunându-se totodată bombardamentului celorlalte. Avea dreptate Moroianu: era destul să se defecteze radarul...

Altfel, după ultima izbucnire, inginerul își vedea de treabă cu destulă conștiințiozitate și părea stăpîn pe sine. Matei îl mai surprinsese de două-trei ori privind prin hublouri cu o nălucire de spaimă în ochi. Dar urmele unei boli grele nu se fac simțite în convalescență...

Mai era o zi pînă la întâlnirea cu roiul de meteoriți. Astronauții renunțaseră la ocupațiile lor obișnuite, simțind nevoia să fie mereu împreună, uniți chiar prin tăcerea pe care nu îndrăzneau s-o tulbure. Pentru prima oară de la plecare, puseseră în funcțiune micul aparat de proiecție, urmărind cu nostalgie imagini ale planetei natale — bulgăre de argint pierdut undeva în imensitatea nesfîrșită a Universului.

În aceste împrejurări, Moroianu îi surprinse încă o dată prin atitudinea sa. Era cel mai calm dintre toți, destins și surizător, cum nu-l mai văzuseră nicicînd. S-ar fi zis că apropierea primejdiei făcuse din el un alt om.

— Ce i s-o fi întîmplat? se miră Matei, urmărind

din ochi silueta inginerului, care se îndrepta spre cabina de comandă. Dacă am avea alcool pe bord...

— Și n-avem? îl întrerupse Virgil, bățaios. Cheia de la dulapul cu medicamente se află totdeauna în buzunarul lui!

Șerban Stoia schiță un gest de nemulțumire, intervenind în discuție:

— Zău că mergeți prea departe! Asta sună puțin a invidie...

— Dar bine, profesore, spune și dumneata dacă e firesc...

— Poate că e firesc, Matei. Se spune că eroi sînt aceia care izbutesc să-și învingă frica...

La masa de seară, pe cînd ceilalți abia ciuguleau din salata de roșii proaspete, inginerul pufni deodată în rîs:

— Dac-ați ști ce caraghioși sînteți! Ar trebui să vă immortalizez într-o fotografie: „Astronauții cărora li s-au înecat corăbiile!”...

— Tovarășe Moroianu, nu înțeleg...

— Ba înțelegi prea bine, profesore. Vi-i teamă că n-o să mai dați ochii cu scumpa noastră Gea!... Fiți pe pace, o s-o revedeți, și încă mult mai curînd decît vă așteptați.

Vorbea cu un aer triumfător, aruncîndu-și capul pe spate și țintind un punct deasupra capetelor convivilor săi.

— Ce vrei să spui? îl întrebă Matei, căutînd să-i întîlnească privirea.

— Vreau să spun că datorită mie „Albatrosul” n-o să piară sfîrtecat de meteoriți.

Virgil interveni cu o ironie ceremonioasă:

— Dacă-mi dai voie, stimate colega, cred că datorită mai curînd aliajului extradur și radarului!

— Aliajul și radarul tău nu fac două parale! Nu există decît o soluție! O altă soluție!

Nemaipăstrînd nimic din masca stăpînirii de sine, Moroianu apăsă înfuriat butoanele situate pe brațele

fotoliului său. Eliberat din strînsoarea legăturii elastice, se înalță brusc spre tavan cu capul în jos.

— Stai! Ce vrei să faci! se alarmă profesorul.

— Ce trebuia făcut mai de mult! răspunse inginerul pornind spre ușă. Am ajuns la capătul liniei și întorcem. Dacă vrea cineva să coboare, e liber.

Dezmeticindu-se, Virgil și Matei se aruncară asupra lui aproape în aceeași clipă, înțelegînd că e gata să săvîrșească un fapt cu urmări ireparabile. Dar Moroianu, care-i pîndea cu coada ochiului, se răsuci pe jumătate în aer și scoase mîna din buzunarul drept. Răsună o bubuitură. Virgil păli și-și duse mîna la umăr. Matei șovăi o clipă — destul pentru ca Moroianu să închidă ușa pe din afară. Se repezi atunci la butonul de comandă al micului servomotor, dar mecanismul nu voia să asculte. Ușa era blocată. Erau, toți trei, prizonierii inginerului.

* * *

— Ar fi poate un mijloc de a-l împiedica pe Moroianu, gîndi Matei cu voce tare.

Profesorul și Virgil tresăriră. Își bătuseră capul împreună mai bine de un ceas, fără să găsească o soluție. Ca să-și croiască drum prin ușa metalică, le-ar fi trebuit un aparat oxihidric sau un explosiv, or nu aveau la îndemînă nici măcar un ciocan și o dală.

Situația era într-adevăr desperată. Moroianu se afla în cabina de comandă, efectuînd, desigur, calculele necesare pentru a întoarce astronava spre Pămînt. Aceasta însemna nu numai spulberarea tuturor nădejzilor care însoțeau expediția. O greșeală cît de mică ar fi avut drept urmare primejduirea vieții întregului echipaj. Părăsind ruta calculată cu atîta minuțiozitate în birourile Institutului de astronautică, „Albatrosul” avea să intre pe o orbită nouă și poate nesigură, ajungînd pînă la urmă în sfera de atracție a cine știe cărui asteroid.

Matei reluă cu mai multă hotărîre :

— Am putea să-l surprindem din afară. Dacă cineva ar ieși prin camera-ecluză...

— Ar avea senzații tari în spațiul cosmic, îl întrerupse Virgil. Dar ce legătură are asta cu Moroianu?...
— În ochii profesorului licări o lumină de înțelegere.

— Continuă, Matei. Cred că știu unde vrei să ajungi.

— E numai o ipoteză. Mă întreb dacă nu s-ar putea pătrunde în interiorul astronavei printr-una dintre țevile de eşapament ale motoarelor auxiliare...

Simțind remuşcarea din glasul profesorului, Matei se grăbi să înlăture obiecția :

— Să presupunem că diametrul țevii este suficient de mare.

— Să mai presupunem și altceva, se amestecă iar Virgil. Închipuiți-vă că Moroianu a isprăvit calculele și pune în funcțiune motorul în timp ce „omul“ se află în țeavă.

— Un risc există, desigur, remarcă Matei, înfiorându-se. Dar mai bine să mori într-o frântură de secundă, cu plămîni arși de vaporii supraîncălziți, decît să agonizezi luni de zile știind că va veni vremea cînd aerul și hrana vor începe să lipsească...

— Îți faci iluzii, dragul meu! Costumul spațial e foarte rezistent, iar jetul de vaporii ar fi atît de puternic încît te-ar azvîrli ca dintr-o gură de tun. Înainte de a simți căldura, te-ai afla la o mare distanță de astronaută... Agonia ar dura mai puțin, e adevărat, dar ai îndura-o singur... SINGUR!...

Virgil tăcu, istovit, și încercă să-și aprindă o țigară. Cu o singură mîna era greu. Vrînd să-l ajute, profesorul scăpără un chibrit. Dar flacăra pîlpîi o clipă, se strînse într-o mică sferă palidă și se stinse.

Abia atunci își dădură seama că uruitul aproape imperceptibil al ventilatoarelor încetase. Scoțînd din funcțiune servomotorul uşii metalice, Moroianu detectase — pesemne — circuitul aerației artificiale a cabinei. Și fără asta, în absența gravitației, nu numai flacăra, ci și oamenii se înăbușă după un timp.

Ultimele ezitări ale lui Matei se spulberară.

— Am să încerc, spuse el încet. Ajutați-mă să mă îmbrac.

VI

Cînd pompele fixate în pereții camerei-ecluză înghițiră ultimul strop de aer, trapa exterioară se deschise. Biruindu-și tremurul nervos, Matei făcu un pas, încă unul, și tălpile sale magnetice se lipiră de trupul metalic al „Albatrosului”.

Manualul astronautului (prima ediție) cuprindea multe indicații folositoare. Autorii uitaseră însă să arate cum trebuie să acționezi cînd picioarele îți sînt legate de un vehicul interplanetar prin invizibilul flux magnetic, iar restul corpului plutește liber într-o lume nesupusă legilor gravitației.

Fiecare mișcare însemna pentru Matei o aventură cu sfîrșitul necunoscut. Se legăna într-o parte și într-alta, nesigur ca un copil care abia a învățat să meargă. Despre orientare nici nu putea fi vorba atîta timp cît poziția îi era nestabilă — lăsînd deoparte faptul că orbecăia într-o beznă pe lingă care nopțile pămîntene par zile însorite.

Matei hotărî să înceapă prin a-și regăsi echilibrul și se întinse încet, cu precauție, de-a lungul astronavei. Apoi aprinse becul de pe cască și încercă să descopere una dintre țevile de eșapament ale motoarelor auxiliare. Zări, nu prea departe, un capăt de cilindru și porni într-acolo.

Înainta centimetru cu centimetru, respirînd din ce în ce mai greu, acoperit cu un giulgiu de sudoare înghetată. Își simțea trupul ca pe un sclav nesupus care e gata să se revolte, să nu-și mai asculte stăpînul. Printr-un ciudat proces de dedublare se vedea de sus tîrîndu-se pe suprafața lucioasă a „Albatrosului” ca o omidă uriașă cu excrescențe informe.

Ajuns la gura țevii de eșapament, trebui să-și acorde un răgaz de odihnă. Era stors de puteri, și o sete cumplită îi ardea buzele. Se strădui să-și alunge din minte viziunea obsedantă a unei mîini — mîna lui Moroianu — care se apropie încet de butonul triumfiular... „Ce-or

fi făcînd Virgil și profesorul?... De nu s-ar infecta rana...”

Cu bună știință întîrzia clipa verificării lărgirii cilindrului. Poate că tentativa lui desperată avea să se năruie încă de aici... Și unde va mai găsi energia necesară ca să se întoarcă la camera-ecluză?...

Cilindrul era însă destul de larg. Mai mult chiar, Matei descoperi, cu un geamăt de bucurie, o scară de metal prinsă de peretele interior. Cu prețul unei noi încordări, izbuti să se agațe de prima treaptă. Apoi, ca într-un coșmar fără sfîrșit, urcă, urcă pînă ce se izbi cu casca de un obstacol neașteptat. La lumina becului, văzu cu groază că deschizătura prin care vaporii ajungeau în țeava de eșapament n-avea decît cîțiva centimetri diametru — un cerculeț întunecat în mijlocul unei plăci masive de metal.

Toate suferințele îndurate păreau zadarnice. Și atunci, pierzîndu-și o clipă mințile, își făcu vînt și se năpusti cu capul înainte, asupra obstacolului.

Placa cedă.

Matei rămase o vreme prostit, neînțelegînd ce se întîmplase. Pe urmă își retrase capul cu precauție și văzu că are de-a face cu un fel de capac prins într-o parte cu o balama, iar în cealaltă sprijinindu-se pe un resort puternic.

Dincolo era camera de comprimare a vaporilor. In-
trînd și închizînd în urma lui trapa înșelătoare, Matei își spuse că dacă Moroianu ar apăsa butonul triumphi-
lar, presiunea vaporilor l-ar strivi — cu toată rezistența costumului spațial. „Cel puțin nu voi cunoaște supliciu-
l agoniei în singurătate...”

Trebuia să se pregătească acum pentru cea mai grea încercare : întîlnirea cu Moroianu. Nu-și făcea nici un fel de iluzii asupra modului în care avea să decurgă această întîlnire. În nebunia lui, inginerul nu ezitase să tragă asupra lui Virgil și nu s-ar fi dat în lături de la o nouă crimă. Singura șansă a lui Matei era să-l surprindă și să-l imobilizeze. O loterie cu un singur număr cîștigător.

Astupă cu talpa uriașă a costumului spațial deschizătura de evacuare a vaporilor și desfăcu valva exterioară a rezervorului cu oxigen pe care-l purta în spate. După ce manometrul-brățară îi arătă că în încăperea e o atmosferă respirabilă, își scoase costumul și se rezemă de perete, istovit. Ochiul i se închiseră fără voie, și moșea îl cuprinse ca o apă înșelătoare din îmbrățișarea căreia abia izbuti să se smulgă.

Dându-și seama că încordarea nervoasă care-l susținuse pînă atunci e aproape stinsă, Matei hotărî să isprăvească într-un fel. Clătîndu-se pe picioare, se îndreptă spre peretele camerei de control și începu să caute mecanismul de declanșare a trapei metalice. Nu-l găsisese încă — ochii îi erau împăienjenți, iar degetele îi tremurau —, cînd trapa se deschise, și Moroianu apără îmbrăcat într-un costum spațial.

Stăpîniți de aceeași uimire, se măsurară cîteva clipe în tăcere. Dezmeticindu-se primul, Moroianu făcu un pas înainte, întinse brațele și-l apucă pe Matei de umeri, strîngîndu-l ca într-o menghine. Costumul îi îngreuia mult mișcările, dar era vădit mai puternic decît adversarul său. De altfel, Matei nici nu încercă să opună rezistență. Își spuse chiar, cu o adîncă nepăsare, că trupul său, pătruns de oboseală pînă la ultima fibră, va avea, în sfîrșit, parte de repaus...

Tîrîndu-l, ducîndu-l aproape pe sus, Moroianu îl împinse către peretele pe care se desena conturul circular al țevii de eșapament. Îl sili să îngenuncheze și, ținîndu-l cu o mîină de fier, se pregăti să ridice placa rotundă îndărătul căreia pîndea ventuza opacă a abisului cosmic. Abia atunci înțelese Matei ce pieire înfricoșătoare îi hărăzise fostul său partener de șah. Și cu o tresărire supremă se smulse din strînsoare, străbătu împleticindu-se cei cîțiva pași pînă la camera de control și intră prin trapa rămasă deschisă. Mai avu putere să închidă și să blocheze trapa și se prăbuși într-un somn de plumb, aproape de hotarul neființei.

*
* * *

...Toc! Toc! Toc!

De sub ciocanul profesorului se desprind așchii dintr-o stincă purpurie, brăzdată de vine subțiri argintii. Cad încet, rotindu-se ca frunzele copacilor de pe îndepărtata planetă a oamenilor, și când ating solul marțian se prefac într-un soi de făpturi gigantice, care se târâsc, lăsând o urmă strălucitoare.

Toc! Toc!

Unde a dispărut profesorul?.. Lângă stinca purpurie nu mai este decât Virgil Negrea. Se lovește cu pumnii în piept și strigă: „Singur în spațiul cosmic!... Singur! Singur!“. Se ivește de undeva și Moroianu în spatele unui tun minuscul. Aprinde fitilul cu o brichetă-revolver și rânjește: „Șah mat!“. Obuzul zvîcnește din țeava scurtă fără zgomot. Lovit în umăr, Virgil descrie o traiectorie ciudată. Silueta lui se micșorează fulgerător, se dizolvă parcă în bata de lumină sîngerie a văzduhului. Se mai aude vocea lui îngînînd ca o părere: „Singur... Singur... Singur...“

*
*   *
*

Toc! Toc!

Matei gemu încet. Fiecare bătaie îi răsuna dureros în creier. Crezu întâi că se află în camera lui de acasă și cineva — poate mama, poate un prieten — bate în ușă. Întredeschise ochii și văzu chiar lângă obrazul lui podeaua acoperită cu un strat gros de xilen. Încercînd să-și amintească ce-i cu el, vru să se ridice, dar amețeața îi prinsese încheieturile în brățări de puf căptușite cu milioane de virfuri de ac.

Toc! Toc! Toc!

Bătăile veneau din camera vaporilor... Moroianu! Amintirile proaspete se învălmășiră deodată în capul lui Matei. „Virgil și profesorul mă așteaptă... sau poate nu mă mai așteaptă... Poate că abia mai izbutesc să inspire aerul stătut din cabină...“

De dincolo nu se mai auzea nimic. „Ce-o fi cu Moroianu? Oxigenul din rezervoare îi ajunge pentru un ceas... Oare cît am dormit?“

Își lipi urechea de peretele despărțitor și-și ținu răsuflarea o clipă, două, trei... Nimic... Doar duduitul ritmic al singelui în artere. „Și-o fi pierdut cunoștința... Să deschid!... Dar dacă stă la pîndă?...”

Se întoarse și scrută ungherele rotunjite ale camerei, căutînd parcă un răspuns. Privirea îi alunecă asupra panoului comenzilor auxiliare și se opri atrasă de luciul mat al unui buton triunghiular. În mod reflex, din adîncurile memoriei își năvăli frazele învățate pe de rost. „În cazul defectării comenzilor principale de la postul de pilotaj, astronautii se pot folosi de comenzile auxiliare aflate în camera de control. Pe panou ordinea este aceeași: 1) maneta de cuplare a motorului atomic, 2) butonul triunghiular care pune în funcțiune motoarele auxiliare...”

Matei tresări: „Cu un singur gest, aș înlătura amenințarea!... N-ar suferi de loc: presiunea vaporilor l-ar strivi într-o clipită...”

Își smulse privirea de pe butonul triunghiular și se trezi parcă dintr-o halucinație. Gîndul dinainte îi apărură monstruos. Revăzu fruntea calmă a lui Moroianu apăsătoare asupra tablei de șah, degetele lui prelungi tamburînd pe măsută în timp ce el, Matei, se căznea să găsească ieșirea dintr-o situație desperată... Își aminti de o noapte pe care o petrecuseră amîndoi pe terasa Observatorului astronomic, visînd la straniile peisaje marțiene...

Matei începea să fie furios pe propria sa nehotărîre. „E limpede că în primul rînd trebuie să-i eliberez pe Virgil și pe Stoia! Vom hotărî împreună ce-i de făcut cu Moroianu!...” Și dacă nu-l mai găsești în viață? murmură un glas în adîncul inimii lui. Poate că soarbe acum ultimele molecule de oxigen... „N-are decît! se încrîncenă Matei. În definitiv, toate se petrec din vina lui!”. Dar la sfîrșitul acestui dialog tăcut, mîna i se întinse fără voie spre mecanismul de declanșare a trapei.

Panoul de metal porni să se mistuie în locașul său din perete, în timp ce aerul din camera de control se năpustea șuierînd în camera vaporilor. Împotrivindu-se

suvoiiului nevăzut, Matei îl zări pe inginer cu o frîntură de secundă prea tîrziu. Capacul rotund al țevii de eșapament era ridicat, și din costumul spațial al lui Moroiianu nu se mai vedeau decît casca și brațele diforme. Iar la capătul brațului drept strălucea un revolver al cărui ochi întunecat privea în ochii lui Matei. Acesta din urmă plecă instinctiv capul, apăsînd totodată pe butonul de închidere a trapei. Ochiul întunecat scăpără amenințător, și Matei simți o arsură în creștet. Undeva, în spate, glonțul se ciocni de un corp metalic.

Sprîjinindu-se de trapa care se închisese ermetic, Matei își duse mîna la cap. Rana superficială, mai mult o zgîrietură, sîngera și-l făcu să se gîndească la dulăpiorul de medicamente. Peste gîndul acesta se suprapune îndată altul: Virgil are mai multă nevoie decît mine de serocilină și xilen antiseptic! Se desprinse de panoul metalic și... se trezi din nou pe podea, cu un vuiet asurzitor în urechi. Pereții încăperii se aplecară parcă spre el și aerul se preschimbă într-un înveliș de plumb, paralizîndu-i mișcările...

Glonțul lovise butonul triunghiular.

EPILOG

La lumina becului de pe cască, Matei zări o aşchie lucitoare înfiptă în carcasa exterioară a „Albatrosului” — amintire a trecerii astronavei prin roiul de meteoriți. O smulse și o puse cu grijă în buzunarul costumului spațial. Profesorul Șerban Stoia avea să-i mulțumească pentru această primă piesă a colecției sale de minereuri extraterestre.

Trecuseră câteva zile de la întâmplările descrise mai sus. Datorită medicamentelor și îngrijirii atente, rana lui Virgil mergea spre vindecare. Din fericire, glonțul nu-i rămăsese în trup. Altfel, în lipsa unui medic, Șerban Stoia și Matei ar fi fost neputincioși. Și cine știe cum s-ar fi descurcat cel mai eminent chirurg în condițiile lipsei de gravitate...

Readus pe orbită, „Albatrosul” își urma drumul spre Marte. De jur împrejur, stăpînea întunericul dens, apăsător, palpabil. Undeva, în întunecimea aceasta fără început și fără sfârșit, se afla trupul lui Moroianu. Jetul de vapori pe care-l declanșase glonțul destinat lui Matei îl aruncase departe de aeronavă. Rămăsese singur sub astrele scînteind nemișcate, ca o constelație de pietre scumpe ținute pe perna de catifea a bijutierului. Avea să rătăcească de-a pururi pe cărările cosmice, el, care jînduise atît să simtă iar pămîntul sub picioare. Sus, avea să fie spulberat de-o stea căzătoare, risipindu-se în abisul de-a cărui nesfîrșire se înspăimîntase...

Matei oftă și porni spre camera-ecluză. Curînd trapa exterioară se închise, și prin fante începu să năvălească aerul dătător de viață. Apoi panoul metalic lunecă fără zgomot, și în dreptunghiul de lumină se iviră siluetele cunoscute ale tovarășilor săi.

— SFÎRȘIT —

ASTRONOMIE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	S	O	A	R	E	●	C	A	R	●	A		
2	A	L	F	A	●		E	C	●	S	C	O	T
3		E	A	C			R	●		I	A		
4		A	●	I			●			S	T		●
5		T		●						T	●		
6		I			●					E		●	
7		●								M			
8	●					●				●			
9								●					●
10			●				●		●				
11		●									●		
12					●								

ORIZONTAL

1. Călare pe un obuz de tun, la acest astru am ajunge în vreo opt ani — Ursa mică sau mare (denumire populară, neart.) — Stea în emisfera australă; 2. Stea din constelația Centaurului. — „Soare..”, ceea ce în denumire populară înseamnă durere de cap, provenită din insolație. — Trag afară; 3. Sursă artificială de energie. — Grup de stele la capătul constelației Taurului, dintre care cea mai luminoasă e Aldebaran; 4. Protactiniu. — Na! — Constelație din emisfera boreală (neart.); 5. Stea din constelația Argus. — Era protejat la romani de Mercur, zeul șireteniei și chiar al hoșiei. — Pronume; 6. Constelație din emisfera septentrională alcătuită din 21 de stele și numită de popor „Ciobanul cu oile”. — Numele unei constelații numită și „Racul”; 7. Cunoscut astronom sovietic contemporan, descoperitorul asociațiilor stelare; 8. Deplasare prin aer. — Mare maestru șahist sovietic. — Riu în Italia; 9. Numirea populară a constelației „Pleiadele” sau „Cloșca cu pui” (pl.). — Cerul poezilor; 10. Bir!? — Niculina cea mică! — Pseudonimul lui Gogol; 11. Astronom din Alexandria (Egipt) din sec. II. î.e.n., căruia i se datorează împărțirea zilei astronomice în 24 de intervale, ce corespund orelor noastre. — Soarele vechilor egipteni; 12. „...nou” sau „lună nouă”, când e de forma secerei. — Spațiu.

VERTICAL

1. Constelație în emisfera boreală numită și „Calea-rătăciților”. — Popor din vechime; 2. Săruri sau esterii ai acidului oleic. — În cutia de table; 3. Comună în Corsica. — Au cunoscut știința astronomică pe timpul lui Harun al Rașid (prin anul 800). — Salutare; 4. Crustacei. — Moluște fosile din era secundară; 5. Baston de biliard. — Filozof astronom și poet italian, care a arătat că universul n-a fost creat de nimeni, că este veșnic și nemărginit; 6. Semi-aștri!? — Veche unitate de măsură pentru capacități. — Incăperi spațioase; 7. Bolta de deasupra noastră. — A patra planetă a sistemului nostru solar, foarte asemănătoare cu Pământul. — Literă slavonă; 8. Unealtă. — Prefix numeric. — Stațiune de mașini și tractoare; 9. Numele popular al constelației „Omul”. — Mirare monovocalică; 10. Al nostru se numește solar. — Grup de stele care cuprinde Hiadele și Pleiadele; 11. Salcim (Trans.). — Impreună cu Betelgeuse formează cele două stele foarte luminoase din constelația Orion; 12. Fruct mediteranian. — Diafană „draperie” polară; 13. Planeta telescopică nr. 111. — Dacă Pământul și-ar pierde puterea de atracție, ar trebui un cablu de oțel gros de 500 km pentru a o opri să n-o ia la fugă prin spațiile cerești. — Ridicătură care poate fi și de... pământ!

Dicționar la îndemână: ETA — ~~ATA~~ — GUA.

CITIȚI

ÎN NUMĂRUL VIITOR AL
COLECȚIEI NOASTRE:

**ESTE LOCUITĂ
PLANETA MARTE?**

DE F. ZIEGEL

(LUCRARE ALCĂTUITĂ PE
BAZA UNOR DOCUMENTE
AUTENTICE ȘI A UNOR
FOTOGRAFII LUATE ÎN
TIMPUL MARILOR OPOZIȚII)

Cooperativa

TRICOTEXIL

Confeționează cu materialul clientului și al cooperativei:

JACHETE — VESTE —
SCAMPOLO-uri
COMPLEURI de damă
precum și
VESTE — PULOVERE
bărbătești
cu lână din import
De asemenea se remaiază
ciorapi cu mașina de
remaiat „ALFA”

Clientela se poate adresa pentru comenzi la următoarele centre :

Str. Lipsșani nr. 72	Calea Victoriei nr. 20
Șos. Mihai Bravu nr. 44	Str. Edgar Quinet nr. 15
Calea Văcărești nr. 52	Calea Victoriei nr. 28
Calea Văcărești nr. 43	Str. Vasile Lascăr nr. 134
Calea Moșilor nr. 299	Bul. Tolbuhin nr. 104
Str. Traian nr. 106	Calea Moșilor nr. 96
Str. Cristian Tell nr. 108	Str. Buzești nr. 7

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU